

ODELŻENIE (12) *sb n*

o oraz pierwsze i drugie e jasne; końcowe e z tekstów nie oznaczających é oraz -é.

sg *N* odelżeni(e) (2). ♦ *G* odelżenia (6); -ã (5), -(a) (1). ♦ *D* odelżeniu (1). ♦ *A* odelżeni(e) (3).

Sł stp, Cn brak, Linde XVI – XVII w. s.v. odelga.

1. Zmniejszenie nasilenia (11) :

a. Ulga w cierpieniu; detractio Mącz (10) : Z tego bolu bárzo lutał/ Odelżenia sobie szukał *BierEz* Q3v; *Mącz* 461d; Niemoc ci to nie vlęczona [...]. A táko cokolwiek ieft lekarstw przeciw iey/ ku odelżeniu fą więcey niż oddaleniu. *SienLek* 122, 33.

odelżenie czego (1): Fomentum a fovendo sumptum denominatur, Wziiftko to co ciepło bywa przykładano ná Wrzód/ ránę/ álbo yáką chorobę dla odelżenia bolu. *Mącz* 135b.

Zwroty: »czuć odelżenie« (1): Dolor me non deficit, Nie fchodży mi nye ná boleścy/ Nie czuyę żadnego odelżenia. *Mącz* 115a.

»mieć odelżenie« (3): *BierRozm* 23; Burłztyn tłuczony s piwem pić Kto niemoże moczu pozbyć/ Gdy też ma w brzuchu gryżenie Może tym mieć odelżenie. *SienLek* 99v [*idem*] 107v.

»odelżenie wziąć« (1): Ktoby miał bol ftary w głowie [...] Weźmi pod Rynną błotá z láźnie Tym pomáz czoło y fkronie/ [...] Rychłe odelżenie weźmiefz *SienLek* 51v.

b. Zelżenie (o mrozie) (1) :

Wyrażenie: »mrozu odelżenie« (1): Mrozu odelżenie iačnoś na powietrzu. *FalZioł* V 55; [*SienHerb* 434 (*Linde*)].

2. Odroczenie, zwłoka (1) : Owca się ku długu przyznála [...]. Y prośiła przedłużenia/ Ná krotki cżás odelżenia *BierEz* N2v.

Synonimy: **2.** oddalenie, odkład, odłożenie, odwleczenie, odwłoka, pomknienie, przedłużenie, zadzierżenie, zamieszkanie.

Cf **ODELGA, ODELŻYĆ, ODELŻYĆ SIĘ, ULŻENIE**

MM